

Транспониране на детерминанта. Основни свойства на детерминантите. Развитие на детерминанта по ред и по стълб.

Да забележим, че $(-1)^{[2,3,1]+[3,2,1]}a_{23}a_{32}a_{11} = -a_{11}a_{23}a_{32}$ е събираемо на детерминантата (8.2). В сила е следната по-обща

ТВЪРДЕНИЕ 9.1. Нека j_1, \dots, j_n и k_1, \dots, k_n са пермутации на $1, \dots, n$ с $[j_1, \dots, j_n]$, съответно $[k_1, \dots, k_n]$ инверсии. Тогава

$$\alpha = (-1)^{[j_1, \dots, j_n] + [k_1, \dots, k_n]} a_{j_1, k_1} a_{j_2, k_2} \dots a_{j_n, k_n}$$

е събираемо на детерминантата $\det(a_{i,j})_{i,j=1}^n$ на матрицата $(a_{i,j})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$.

ДОКАЗАТЕЛСТВО. За произволни $1 \leq p < q \leq n$ прилагането на транспозицията (j_p, j_q) към j_1, \dots, j_n и на транспозицията (k_p, k_q) към k_1, \dots, k_n трансформира α в

$$\beta = (-1)^{[j_1, \dots, j_q, \dots, j_p, \dots, j_n] + [k_1, \dots, k_q, \dots, k_p, \dots, k_n]} a_{j_1, k_1} \dots a_{j_q, k_q} \dots a_{j_p, k_p} \dots a_{j_n, k_n}.$$

Умножението в F е комутативно, така че

$$a_{j_1, k_1} \dots a_{j_p, k_p} \dots a_{j_q, k_q} \dots a_{j_n, k_n} = a_{j_1, k_1} \dots a_{j_q, k_q} \dots a_{j_p, k_p} \dots a_{j_n, k_n}.$$

Прилагането на транспозицията (j_p, j_q) към j_1, \dots, j_n променя четността на тази пермутация и

$$(-1)^{[j_1, \dots, j_q, \dots, j_p, \dots, j_n]} = -(-1)^{[j_1, \dots, j_p, \dots, j_q, \dots, j_n]}.$$

Аналогично, прилагането на транспозицията (k_p, k_q) към k_1, \dots, k_n променя четността на тази пермутация, така че

$$(-1)^{[k_1, \dots, k_q, \dots, k_p, \dots, k_n]} = -(-1)^{[k_1, \dots, k_p, \dots, k_q, \dots, k_n]}$$

Следователно

$$(-1)^{[j_1, \dots, j_q, \dots, j_p, \dots, j_n] + [k_1, \dots, k_q, \dots, k_p, \dots, k_n]} = (-1)^{[j_1, \dots, j_p, \dots, j_q, \dots, j_n] + [k_1, \dots, k_p, \dots, k_q, \dots, k_n]}$$

и $\beta = \alpha$.

С подходяща последователност от транспозиции свеждаме j_1, \dots, j_n към пермутацията $1, \dots, n$. По-точно, ако $j_s = 1$, то разменяме j_s с j_1 , така че получената пермутация да започва с 1. После премествахме числото 2 на втора позиция чрез транспозиция на j_2 с $j_t = 2$ и т.н., докато получим пермутацията $1, \dots, n$. Съответните транспозиции свеждат пермутацията k_1, \dots, k_n на $1, \dots, n$ към пермутация i_1, \dots, i_n . Това дава възможност да представим

$$\alpha = (-1)^{[1, \dots, n] + [i_1, \dots, i_n]} a_{1, i_1} \dots a_{n, i_n} = (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} a_{1, i_1} \dots a_{n, i_n},$$

като събираемо на

$$\det(a_{i,j})_{i,j=1}^n = \sum_{i_1, \dots, i_n} (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} a_{1, i_1} \dots a_{n, i_n}.$$

□

ОПРЕДЕЛЕНИЕ 9.2. Нека $A \in M_{m \times n}(F)$ е матрица с m реда и n стълба. Разменяйки редовете и стълбовете на A , получаваме транспонираната матрица $A^t \in M_{n \times m}(F)$ с елементи

$$(A^t)_{i,j} := A_{j,i} \quad \text{за всички } 1 \leq i \leq n \quad \text{и } 1 \leq j \leq m.$$

Например, транспонираната на матрицата

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}$$

е

$$A^t = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{21} \\ a_{12} & a_{22} \end{pmatrix}$$

и

$$\det(A) = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{vmatrix} = a_{11}a_{22} - a_{12}a_{21} = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{21} \\ a_{12} & a_{22} \end{vmatrix} = \det(A^t).$$

Следващото твърдение доказва, че детерминантата на произволна матрица съвпада с детерминантата на нейната транспонирана.

ТВЪРДЕНИЕ 9.3. Транспонирането на квадратна матрица $A \in M_{n \times n}(F)$ не променя нейната детерминанта.

ДОКАЗАТЕЛСТВО. Ако $A = (A_{i,j})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е матрица с елементи $A_{i,j} \in F$, то транспонираната матрица $A^t \in M_{n \times n}(F)$ има елементи

$$(A^t)_{i,j} = A_{j,i}, \quad 1 \leq i, j \leq n.$$

По определение,

$$\begin{aligned} \det(A^t) &= \sum_{i_1, \dots, i_n} (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} (A^t)_{1, i_1} \dots (A^t)_{n, i_n} = \\ &= \sum_{i_1, \dots, i_n} (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} A_{i_1, 1} \dots A_{i_n, n}, \end{aligned}$$

където сумирането е по всички пермутации i_1, \dots, i_n на числата $1, \dots, n$, а $[i_1, \dots, i_n]$ е броят на инверсиите в пермутация i_1, \dots, i_n . Всяко събираемо

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_n]} A_{i_1, 1} \dots A_{i_n, n} = (-1)^{[i_1, \dots, i_n] + [1, \dots, n]} A_{i_1, 1} \dots A_{i_n, n}$$

на $\det(A^t)$ е събираемо на

$$\det(A) = \sum_{i_1, \dots, i_n} (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} A_{1, i_1} \dots A_{n, i_n}$$

съгласно Твърдение 9.1. Следователно $\det(A^t)$ и $\det(A)$ съвпадат, защото имат един и същи брой събираеми - $n!$.

□

Нека $A \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица с редове

$$r_s = (a_{s,1}, a_{s,2}, \dots, a_{s,j}, \dots, a_{s,n}) \in M_{1 \times n}(F), \quad 1 \leq s \leq n.$$

Линейността на детерминантата относно своите редове дава

$$(i) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r'_p + r''_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r'_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} + \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r''_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix}$$

и

$$(ii) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ \lambda r_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \lambda \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix}.$$

Освен това

$$(iii) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ \lambda r_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \lambda \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \lambda 0 = 0,$$

съгласно (ii) и анулирането на детерминанта с равни редове.

Използвайки (i) и (iii) получаваме, че умножението на ред с число и прибавянето му към друг ред не променя детерминантата, т.е.

$$(iv) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p + \lambda r_q \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} + \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ \lambda r_q \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix}.$$

Аналогично, (i) и (iii) дават анулирането на детерминанта с линейно зависими редове,

$$(v) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ \sum_{q \neq p} \alpha_q r_q \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = \sum_{q \neq p} \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ \alpha_q r_q \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = 0.$$

От анти-симетричността на детерминантата относно своите редове получаваме, че размяната на редове променя знака на детерминанта,

$$(vi) \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix} = - \det \begin{pmatrix} r_1 \\ \dots \\ r_p \\ \dots \\ r_q \\ \dots \\ r_n \end{pmatrix}.$$

Аналогични свойства са в сила относно стълбовете на детерминанта. Те се извеждат чрез транспониране, прилагане на съответните свойства по редове и повторно транспониране. Нека $A \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица със стълбове

$$c_s = \begin{pmatrix} a_{1s} \\ a_{2s} \\ \dots \\ a_{ns} \end{pmatrix} \in M_{n \times 1}(F), \quad 1 \leq s \leq n,$$

така че

$$A = (c_1 \dots c_s \dots c_n).$$

Използвайки Определение 9.2 за транспониране на матрица, Твърдение 9.3,

$$\begin{aligned} (c'_p + c''_p)^t &= \begin{pmatrix} a'_{1p} + a''_{1p} \\ \dots \\ a'_{np} + a''_{np} \end{pmatrix}^t = (a'_{1p} + a''_{1p}, \dots, a'_{np} + a''_{np}) = \\ &= (a'_{1p}, \dots, a'_{np}) + (a''_{1p}, \dots, a''_{np}) = \begin{pmatrix} a'_{1p} \\ \dots \\ a'_{np} \end{pmatrix}^t + \begin{pmatrix} a''_{1p} \\ \dots \\ a''_{np} \end{pmatrix}^t = (c'_p)^t + (c''_p)^t \end{aligned}$$

и свойство (i) на детерминанта относно нейните редове, получаваме свойство

$$\begin{aligned} (i)' \det(c_1 \dots c'_p + c''_p \dots c_n) &= \det(c_1 \dots c'_p + c''_p \dots c_n)^t = \\ &= \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ (c'_p + c''_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ (c'_p)^t + (c''_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \\ &= \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ (c'_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} + \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ (c''_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \\ &= \det(c_1 \dots c'_p \dots c_n)^t + \det(c_1 \dots c''_p \dots c_n)^t = \\ &= \det(c_1 \dots c'_p \dots c_n) + \det(c_1 \dots c''_p \dots c_n) \end{aligned}$$

на детерминанта относно нейните стълбове.

Аналогично, от

$$\begin{aligned} (\lambda c_p)^t &= \begin{pmatrix} \lambda a_{1p} \\ \dots \\ \lambda a_{np} \end{pmatrix}^t = (\lambda a_{1p}, \dots, \lambda a_{np}) = \\ &= \lambda(a_{1p}, \dots, a_{np}) = \lambda \begin{pmatrix} a_{1p} \\ \dots \\ a_{np} \end{pmatrix}^t = \lambda c_p^t, \end{aligned}$$

Определение 9.2 за транспониране на матрица, Твърдение 9.3 и свойство (ii) на детерминантата относно нейните редове получаваме

$$(ii)' \det(c_1 \dots \lambda c_p \dots c_n) = \det(c_1 \dots \lambda c_p \dots c_n)^t = \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ (\lambda c_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} =$$

$$\det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ \lambda c_p^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \lambda \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ c_p^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \lambda \det(c_1 \dots c_p \dots c_n)^t = \lambda \det(c_1 \dots c_p \dots c_n),$$

В сила е

$$(iii)' \det(c_1 \dots c_p \dots \lambda c_p \dots c_n) = \det(c_1 \dots c_p \dots \lambda c_p \dots c_n)^t =$$

$$= \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ c_p^t \\ \dots \\ (\lambda c_p)^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} c_1^t \\ \dots \\ c_p^t \\ \dots \\ \lambda c_p^t \\ \dots \\ c_n^t \end{pmatrix} = 0$$

благодарение на Определение 9.2 за транспониране на матрица, Твърдение 9.3 и свойство (iii) на детерминантата относно нейните редове.

Свойства (i)', (ii)' и (iii)' показват, че детерминантата е полилинейна функция на своите стълбове, която се анулира за два равни стълба. Съгласно Твърдение 7.5, детерминантата е антисиметрична функция на своите стълбове.

Използвайки (i)' и (iii)', получаваме

$$(iv)' \det(c_1 \dots c_p + \lambda c_q \dots c_q \dots c_n) =$$

$$\det(c_1 \dots c_p \dots c_q \dots c_n) + \det(c_1 \dots \lambda c_q \dots c_q \dots c_n) = \det(c_1 \dots c_p \dots c_q \dots c_n)$$

и

$$(v)' \det(c_1 \dots \sum_{q \neq p} \alpha_q c_q \dots c_q \dots c_n) = \sum_{q \neq p} \det(c_1 \dots \alpha_q c_q \dots c_q \dots c_n) = 0.$$

Антисиметричността на детерминантата относно нейните стълбове гласи

$$(vi)' \det(c_1 \dots c_q \dots c_p \dots c_n) = -\det(c_1 \dots c_p \dots c_q \dots c_n).$$

ОПРЕДЕЛЕНИЕ 9.4. Нека $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е детерминанта от n -ти ред с елементи от поле F , а $1 \leq p, q \leq n$ са естествени числа. Ако от събираемите на $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n$, които са кратни на a_{pq} изнесем пред скоби a_{pq} , то това което остава в скобата се нарича адюнгирано количество на a_{pq} и се бележи с A_{pq} .

Адюнгираното количество A_{pq} има $(n-1)!$ събираеми от вида

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, q, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n},$$

защото пермутациите i_1, \dots, i_n на $1, \dots, n$ с $i_p = q$ са $(n-1)!$ на брой.

ТВЪРДЕНИЕ 9.5. Нека $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица от ред n с елементи от поле F , а $1 \leq p, q \leq n$ са естествени числа между 1 и n . Тогава:

- (i) $\sum_{s=1}^n a_{ps} A_{ps} = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ (развитие на детерминанта по ред) ;
(ii) $\sum_{s=1}^n a_{sq} A_{sq} = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ (развитие на детерминанта по стълб),
където $A_{i,j}$ е адюнгираното количество на $a_{i,j}$.

ДОКАЗАТЕЛСТВО. (i) Всяко събираемо на A_{ps} е от вида

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, s, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Следователно всяко събираемо на $a_{p,s} A_{p,s}$ е от вида

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, s, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p,s} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}$$

и е събираемо на

$$\det(a_{i,j})_{i,j=1}^n = \sum_{i_1, \dots, i_n} (-1)^{[i_1, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{pi_p} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Адюнгираното количество A_{ps} има $(n-1)!$ събираеми, защото това е броят на пермутациите $i_1, \dots, i_{p-1}, s, i_{p+1}, \dots, i_n$ на $1, \dots, n$ с фиксирано $i_p = s$. Сумата $\sum_{s=1}^n a_{ps} A_{ps}$ и детерминантата $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ имат един и същи брой събираеми, т.е. $n(n-1)! = n!$ и съвпадат.

(ii) Всяко събираемо на A_{sq} е от вида

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_{s-1}, q, i_{s+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{s-1i_{s-1}} a_{s+1i_{s+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Следователно всяко събираемо на $a_{sq} A_{sq}$ е от вида

$$(-1)^{[i_1, \dots, i_{s-1}, q, i_{s+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{s-1i_{s-1}} a_{sq} a_{s+1i_{s+1}} \dots a_{ni_n}$$

и е събираемо на детерминантата $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n$. Броят на събираемите на A_{sq} е равен на броя $(n-1)!$ на пермутациите i_1, \dots, i_n на $1, \dots, n$ с фиксирано $i_s = q$.

Оттук $\sum_{s=1}^n a_{sq} A_{s,q}$ и $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ имат равен брой събираеми - $n(n-1)! = n!$ и

$$\sum_{s=1}^n a_{sq} A_{s,q} = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n.$$

□

ТВЪРДЕНИЕ 9.6. Нека $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица от ред n , $1 \leq p, q \leq n$ са естествени числа, а A_{pq} е адюнгираното количество на a_{pq} . Тогава

$$A_{pq} = (-1)^{p+q} \Delta_{p,q}$$

се изразява чрез минора

$$\Delta_{p,q} = \begin{vmatrix} a_{1,1} & \dots & a_{1,q-1} & a_{1,q+1} & \dots & a_{1,n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{p-1,1} & \dots & a_{p-1,q-1} & a_{p-1,q+1} & \dots & a_{p-1,n} \\ a_{p+1,1} & \dots & a_{p+1,q-1} & a_{p+1,q+1} & \dots & a_{p+1,n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{n,1} & \dots & a_{n,q-1} & a_{n,q+1} & \dots & a_{n,n} \end{vmatrix}$$

от $(n-1)$ -ви ред, който се получава от $\det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ чрез премахване на реда с номер p и стълба с номер q .

ДОКАЗАТЕЛСТВО. Всяко събираемо на A_{pq} е от вида

$$\alpha = (-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, q, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Прилагайки транспозициите $(i_{p-1}, q), (i_{p-2}, q), \dots, (i_1, q)$ променяме $p-1$ пъти знака на α и получаваме

$$\alpha = (-1)^{p-1} (-1)^{[q, i_1, \dots, i_{p-1}, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Изпускането на q от пермутацията $q, i_1, \dots, i_{p-1}, i_{p+1}, \dots, i_n$ премахва инверсиите на q със стоящите след него числа $q-1, \dots, 2, 1$, по-малки от q , така че

$$\alpha = (-1)^{p-1} (-1)^{q-1} (-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}.$$

Да забележим, че

$$\beta := (-1)^{[i_1, \dots, i_{p-1}, i_{p+1}, \dots, i_n]} a_{1i_1} \dots a_{p-1i_{p-1}} a_{p+1i_{p+1}} \dots a_{ni_n}$$

е събираемо на $\Delta_{p,q}$. Следователно

$$\alpha = (-1)^{p+q-2} \beta = (-1)^{p+q} \beta$$

е събиремо на $(-1)^{p+q} \Delta_{p,q}$. Броят $(n-1)!$ на събираемите на A_{pq} съвпада с броя на събираемите на $(-1)^{p+q} \Delta_{p,q}$, така че $A_{pq} = (-1)^{p+q} \Delta_{p,q}$. \square

Комбинирайки Твърдение 9.5 с Твърдение 9.6 получаваме следното

СЛЕДСТВИЕ 9.7. Нека $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица от ред n с елементи от поле F , а $1 \leq p, q \leq n$ са естествени числа. Тогава:

- (i) $\sum_{s=1}^n a_{ps} (-1)^{p+s} \Delta_{p,s} = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ (развитие на детерминанта по ред);
- (ii) $\sum_{s=1}^n a_{sq} (-1)^{s+q} \Delta_{s,q} = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ (развитие на детерминанта по стълб), където $\Delta_{i,j}$ е детерминанта на матрицата, получена от $(a_{ij})_{i,j=1}^n$ чрез премахване на i -ти ред и j -ти стълб.

ТВЪРДЕНИЕ 9.8. Нека $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ е квадратна матрица от ред n , $1 \leq p, q \leq n$ и $r \in \{1, \dots, n\} \setminus \{p, q\}$. Тогава:

(i) $\sum_{s=1}^n a_{ps} A_{rs} = \sum_{s=1}^n a_{ps} (-1)^{r+s} \Delta_{r,s} = 0$ (фалшиво развитие на детерминанта по ред);

(ii) $\sum_{s=1}^n a_{sq} A_{sr} = \sum_{s=1}^n a_{sq} (-1)^{s+r} \Delta_{s,r} = 0$ (фалшиво развитие на детерминанта по стълб), където A_{ij} е адюнгираното количество на a_{ij} , а $\Delta_{i,j}$ е детерминанта на матрицата, получена от $(a_{ij})_{i,j=1}^n$ чрез премахване на i -ти ред и j -ти стълб.

ДОКАЗАТЕЛСТВО. (i) Заменяйки r -тия ред на матрицата $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ с нейния p -тия ред (a_{p1}, \dots, a_{pn}) , получаваме детерминанта

$$\Delta' = \begin{vmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ \dots & \dots & \dots \\ a_{p1} & \dots & a_{pn} \\ \dots & \dots & \dots \\ a_{p1} & \dots & a_{pn} \\ \dots & \dots & \dots \\ a_{11} & \dots & a_{1n} \end{vmatrix}$$

с два равни реда, която се анулира съгласно свойство (iii). Развитието на Δ' по r -ти ред е

$$0 = \Delta' = \sum_{s=1}^n a_{ps} A'_{r,s} = \sum_{s=1}^n (-1)^{p+s} a_{ps} \Delta'_{r,s},$$

където $\Delta'_{r,s}$ е детерминанта, получена от Δ' чрез премахване на реда с номер r и стълба с номер s . Детерминантите $\Delta = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ и Δ' имат едни и същи редове с номера, различни от r , така че минорите $\Delta_{r,s} = \Delta'_{r,s}$, получени от Δ и Δ' чрез премахване на редовете с номера r и стълбовете с номера s съвпадат. Оттук, адюнгираните количества $A'_{r,s} = A_{r,s}$ съвпадат и

$$\sum_{s=1}^n a_{ps} A_{ps} = \sum_{s=1}^n (-1)^{r+s} a_{ps} \Delta_{r,s} = \Delta' = 0.$$

(ii) Ако заменим r -тия стълб на $(a_{ij})_{i,j=1}^n \in M_{n \times n}(F)$ с нейния q -тия стълб

$$\begin{pmatrix} a_{1q} \\ \dots \\ a_{nq} \end{pmatrix},$$

получаваме детерминанта

$$\Delta'' = \begin{vmatrix} a_{11} & \dots & a_{1,q} & \dots & a_{1q} & \dots & a_{1n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{n1} & \dots & a_{nq} & \dots & a_{nq} & \dots & a_{nn} \end{vmatrix} = 0,$$

която има два равни стълба и се анулира съгласно свойство (iii)'. Развитието на Δ'' по r -тия стълб е

$$\begin{aligned} 0 = \Delta'' &= \sum_{s=1}^n a_{sq} A''_{s,r} = \sum_{s=1}^n (-1)^{s+r} a_{sq} \Delta''_{s,r} = \\ &= \sum_{s=1}^n (-1)^{s+r} a_{sq} \Delta_{s,r} = \sum_{s=1}^n a_{sq} A_{sq}, \end{aligned}$$

защото детерминантите $\Delta''_{s,r} = \Delta_{s,r}$ получени от Δ'' и $\Delta = \det(a_{ij})_{i,j=1}^n$ чрез премахване на s -тия ред и r -тия стълб съвпадат. Причина за това е съвпадението на стълбовете на Δ и Δ'' номера, различни от r .

□

ЗАДАЧА 9.9. Да се намери адюнгираното количество $A_{2,3}$ на

$$\Delta = \begin{vmatrix} 0 & a_{12} & a_{13} & 0 & a_{15} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} & a_{25} \\ a_{31} & 0 & a_{33} & a_{34} & 0 \\ 0 & a_{42} & a_{43} & 0 & a_{45} \\ a_{51} & 0 & a_{53} & a_{54} & 0 \end{vmatrix}.$$

Решение: Използваме Твърдение 9.6 и развиваме последователно по адюнгирани количества

$$\begin{aligned} A_{23} &= (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 0 & a_{12} & 0 & a_{15} \\ a_{31} & 0 & a_{34} & 0 \\ 0 & a_{42} & 0 & a_{45} \\ a_{51} & 0 & a_{54} & 0 \end{vmatrix} = \\ &= - \left[(-1)^{1+2} a_{12} \begin{vmatrix} a_{31} & a_{34} & 0 \\ 0 & 0 & a_{45} \\ a_{51} & a_{54} & 0 \end{vmatrix} + (-1)^{1+4} a_{15} \begin{vmatrix} a_{31} & 0 & a_{34} \\ 0 & a_{42} & 0 \\ a_{51} & 0 & a_{54} \end{vmatrix} \right] = \\ &= a_{12} (-1)^{2+3} a_{45} \begin{vmatrix} a_{31} & a_{34} \\ a_{51} & a_{54} \end{vmatrix} + a_{15} (-1)^{2+2} a_{42} \begin{vmatrix} a_{31} & a_{34} \\ a_{51} & a_{54} \end{vmatrix} = \\ &= (-a_{12} a_{45} + a_{15} a_{42}) \begin{vmatrix} a_{31} & a_{34} \\ a_{51} & a_{54} \end{vmatrix} = (-a_{12} a_{45} + a_{15} a_{42}) (a_{31} a_{54} - a_{34} a_{51}). \end{aligned}$$

ЗАДАЧА 9.10. Да се пресметне детерминантата

$$\Delta_5 = \begin{vmatrix} 3 & -2 & 1 & 2 & 3 \\ -2 & 1 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 1 & 4 \\ 3 & 1 & -1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix}.$$

Решение: Запазваме последния ред и прибавяме подходящи негови кратни към предишните редове, за да получим нули навсякъде във втори стълб над пети ред:

$$\Delta_5 = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -3 & -4 & -5 \\ -1 & 0 & 5 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & 0 \\ 4 & 0 & 1 & 5 & 5 \\ 1 & -1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix}.$$

Развиваме по втори стълб и после по трети ред, за да получим

$$\Delta_5 = (-1)^{5+2} (-1) \begin{vmatrix} 1 & -3 & -4 & -5 \\ -1 & 5 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & -2 & 0 \\ 4 & 1 & 5 & 5 \end{vmatrix} = (-1)^{3+3} (-2) \begin{vmatrix} 1 & -3 & -5 \\ -1 & 5 & 5 \\ 4 & 1 & 5 \end{vmatrix}.$$

Запазваме първия ред и прибавяме подходящи негови кратни към следващите редове, така че да анулираме елементите от първи стълб под първи ред. Това

дава

$$\Delta_5 = -2 \begin{vmatrix} 1 & -3 & -5 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 13 & 25 \end{vmatrix}.$$

Развиваме по втори ред и пресмятаме, че

$$\Delta_5 = (-2)(-1)^{2+2}.2 \begin{vmatrix} 1 & -5 \\ 0 & 25 \end{vmatrix} = (-4).25 = -100.$$